



Vieraslajien torjunta

14.5.2025

Vieraslajiseminaari Jämsässä: torjuntatoimia ja
liiketoimintamahdollisuuksia

Marjaana Hassani, Keski-Suomen MKN



Vieraslajit runsastuvat, kun hoito loppuu

- Vieraslajikasvit ovat usein alkuperältään koristekasveja
 - Runsas siementuotto tai juuriston kautta leviäminen
 - Kilpailuetu aggressiivisessa kasvutavassa ja ilmastonmuutoksen kautta
 - Eivät noudata kiinteistörajoja
 - Voivat kulkeutua työkoneiden, kengänpohjien, maa-ainesten, vesien sekä eliöiden kuljettamina uusille alueille
-



Erilaisia vieraslajikasvien leviämistapoja

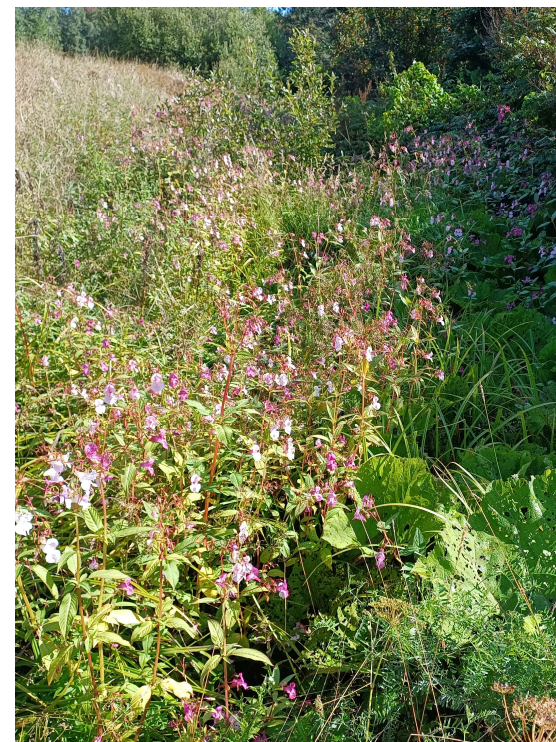


- Siemenet
 - Tuuli, vesi, maa-aines
 - Hyönteiset, eläimet, linnut
 - ➔ Leviäminen ehkäistään parhaiten estämällä siementen muodostuminen
- Juuret
 - Maavarsi, rönsyt ja juurenpalat
 - Maa-aines, komposti, puutarhajäte
 - ➔ Leviämistä vähennetään huolellisella maa-ainesten käsittelyllä
 - ➔ Puutarhajätteen käsittely avainasemassa



LUONTOTEKOJA 





Tehokkaita reunavyöhykkeiden hyödyntäjiä

- Metsänreunat ja aukkopaidat
- Rantavyöhykkeet
- Peltujen ja puutarhojen reunat
 - Lisääntynyt sadanta kuljettaa siemeniä yllättäviin paikkoihin



Tehostettua torjuntaa



- Suurin osa itää heti keväällä
- Siemenet säilymisaika maaperässä vaihtelee lajeittain



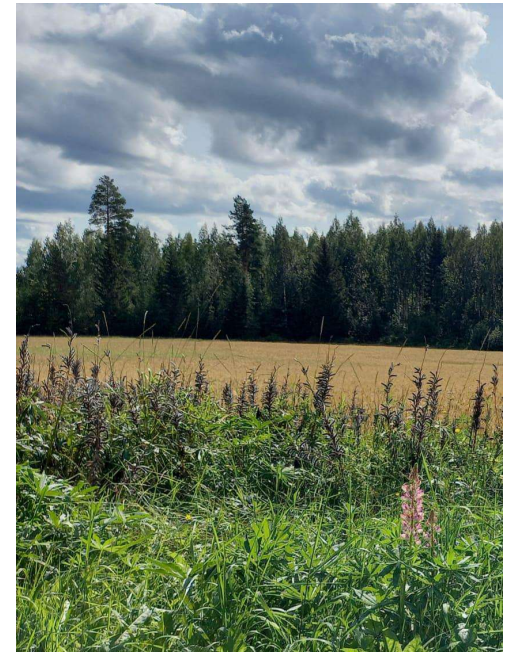
- Taimien torjunnalla suuri merkitys



- Kukintojen katkaisu ensiapuna

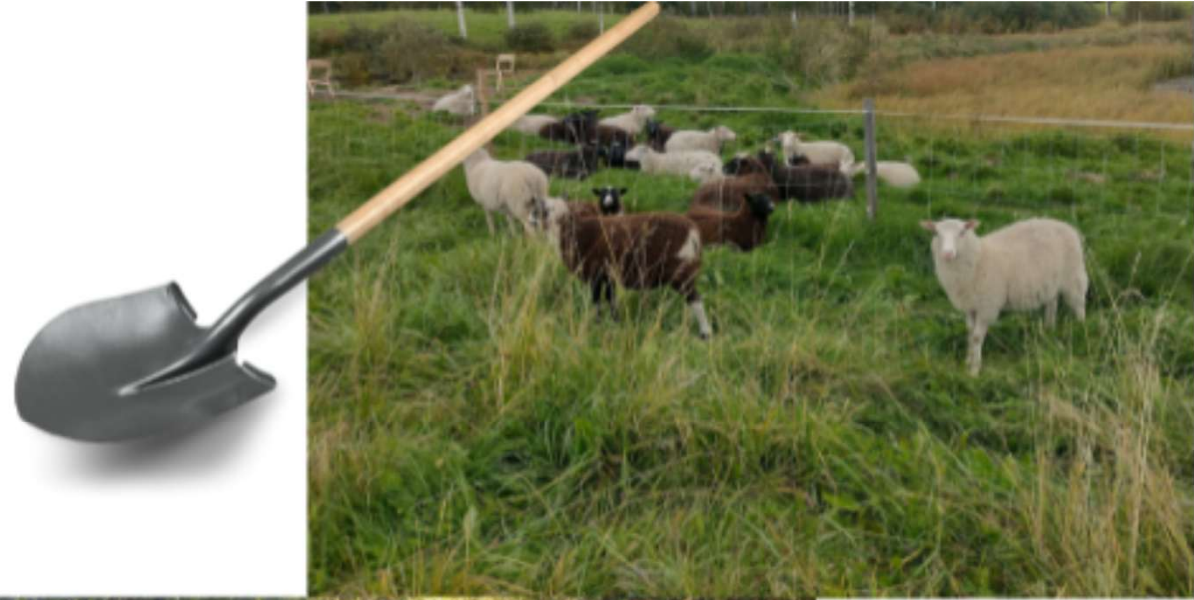


- Torjuntaa jatkettava kasvukauden mukaan



Varustautuminen torjuntatoimiin

- Huomioi lajikohtaiset erot!
- Maanomistajan lupa, torjuntatoimista hyvä ilmoittaa
- Hanskat, työkalut vai tarkempi suojautuminen?



Torjuntatavat 1/3

- Ensiapuna kukintojen katkaisu
 - Useamman kerran kasvukauden aikana
 - Tekee katkaistun kukinnon tilalle "hätäkukintoja"
 - Muuttuva ilmasto pidentää kasvukautta
 - Kaivaminen / pääjuuren katkaisu
 - Vähintään 15cm syvyydeltä
 - Siementaimien torjunta kaivamalla
 - Näivettäminen/ alas leikkuu
-



Torjuntatavat 2/3

- Kuumavesikäsittelyt
 - 100°C vesihöyry tappaa kasvien solukot
 - Laajoja maa-alueita käsitellessä jatkoseuranta ja mahd. uudelleen kylvö
- Peittäminen
 - Laajoilla kohteilla, joista vaikea kaivaa
 - Vaatii useamman kasvukauden käsittelyn
 - Käsittelyn jälkeen tyhjä maa-alue kannattaa kylvää



Kuuma vesi jättää jälkeensä kuollutta kasvustoa. Kuva: Lauri Rautavuori / Yle 2018

Torjuntatavat 3/3

- Laidunnus
 - Naudoilla, vuohilla tai lampailla
 - Riittävän aikainen aloitus ja riittävä laidunpaine
- Biologinen torjunta
 - Purppuranahakka (*Chondrostereum purpureum*) kurturuusulle
- Torjunta-aineet
 - Ei vesistöjen/laitumien/leikkikenttien läheisyydessä



Torjunnan kestossa
tulee huomioida
siementen säilymisaika
maaperässä



Miten käsitellä torjuntajätettä?

- Siemenet ja juurakot riskiainesta
 - Kuivatus, mädätys, poltto, kuivajäte/vieraslajijäte
- Muut biomassat voidaan kompostoida





Kiitos!
Kysymyksiä?

